

Projekt ministra finansów uchwalony po 3-dniowych obradach parlamentu

Marcin Strzelczyk, który pracował przy Wystawie Ziemi Odzyskanych (artykuł na str. 2).

Nr 221

Warszawa, 12 sierpnia 1948 r.

Rok 54

Odprawa premierów

PRZYFADEK płać czasem najdziwniejsze figle. Rzeczka przypadku jest oczywiście, że w dniu 20 lipca 1944 roku, kiedy upadek Hitlera był już przesądzony, kilku niemieckich generałów usiłowało daremnie uratować stare reakcyjne Niemcy, a dokładnie w cztery lata później, tj. 20 lipca 1948, kilku innych generałów, tym razem już nie niemieckich, ale amerykańskich, angielskich i francuskich, podjęło ponowną próbę ratowania reakcyjnych Niemiec.

Dnia 20 lipca b.r. odbyła się decydująca konferencja, w której wzięli udział generałowie Robertson, Koenig i Clay, a z drugiej strony „premierzy” operetkowych państw niemieckich zachodnich stref okupacyjnych. Kiedy konferencja londyńska ustaliła wytyczne przyszłości Niemiec w sosie anglosaskim, z podziałem i federacją tego kraju, panowie premierzy pod naciskiem własnej ludności spróbowali się nieco „buntować”. Że niby nie zgadzają się, że niby też mają coś do powiedzenia. W rezultacie panowie Clay, Robertson et consortes, postanowili z miejscą wyłumaczyć premierów, że ich zadaniem jest wykonywać posłusznym rozkazom, a nie politykować. Wyjaśniono im, że przyszłe Niemcy będą takie, jak tego wymaga racja stanu... Departamentu Stanu. Zwolano więc odprawę na dzień 20 lipca do Frankfurtu. Według doniesień posłusznym agencji prasowych konferencja „przekonała” opornych premierów, którzy „radośnie” aprobowali hurtem decyzje londyńskiej konferencji. Przebieg posiedzenia był tajny i trzeba było zachodnim agencjom prasowym wierzyć na słowo.

TRAF chciał, że przedstawiciele niemieckiej prasy lewicowej zdobyli obecnie odpis protokołu tego posiedzenia. „Prasa ta publikuje protokół pod bardzo wymownym, zupełnie, jak wynika z jego treści, uzasadnionym tytułem: „Protokół narodził się z zdrady”.

Protokół jest bardzo krótki. Najpierw zabrał głos generał Robertson i powiedział, że premierzy nie rozumieli uchwał konferencji londyńskiej, że zmiana tych uchwał, nawet w najmniejszej ich części, jest niemożliwa, ponieważ stanowią one całość i, że odmowa aprobaty tych uchwał ze strony premierów, stworzyła by trudność.

Potem gen. Koenig oświadczył, że struktura przyszłych Niemiec musi być federalistyczna, a następnie gen. Robertson, zabrał ponownie głos i powiedział, że „chwila obecna jest najodpowiedniejsza do rozwiązania zagadnienia, i jesteśmy zdecydowani, je rozwiązać”. Wreszcie „sam” Clay powiedział, że „ludność Niemiec musi zrozumieć, iż przyjęcie konstytucji (t.j. ustawy podstawowej, sformułowanej w uchwałach londyńskich) jest warunkiem nadania statutu okupacyjnego”.

Prezydent senatu w Bremen, p. Kaiser poprosił o głos i oświadczył pokornie:

— Niechże, panowie gubernatorzy wojskowi zechcą zrozumieć, że premierzy czynią wszystko, aby przyspieszyć pracę nad odbudową Niemiec zachodnich. Premierzy proszą jednak najuprzejmiej, ażeby panowie generałowie zechcieli odpowiedzieć, które punkty kontrproponowały koblenckich mogą być przyjęte, a które — nie. (Proponuje koblenckie — to były właśnie propozycje premierów).

Robertson odpowiedział, że nie może odpowiedzieć. Londyńskie postanowienia są całością i kropką.

W REZULTACIE zarządzono godzinną przerwę, po której łagodni już jak baranki premierzy oświadczyli za pośrednictwem jednogo z nich, p. Stooka z Hesji, że:

1. powstrzymują się od wszelkiej krytyki uchwał londyńskich;
2. wycofują kontrproponycję z Koblenckiej;
3. zgadzają się na federalizację Niemiec.

Pan gen. Robertson nie musiał nie dodać do tych oświadczeń, zwrócić jedynie uwagę, że obrady były tajne i nie mogą znaleźć odbicia w prasie, po czym zamknął „konferencję”.

STALO się jednak inaczej i prasa dowiedziała się o przebiegu odpraw frankfurckich. Trzeba było ratować pozory, t.j. ratować mocno nadwyrężony prestiż niemieckich aktorów komedii. W związku z tym zwolano do zamku Herren-Chimsee w Bawarii t.zw. Komisję do Przygotowania Konstytucji (która jest już dawno przygotowana); komisja rozpoczęła swe obrady w tych dniach. Komunikat agencji, pozostających pod anglosaską kontrolą stwierdza, że „obrazy przedłużają się”, pozwalając ludziom domyślać się, że tę konferencję należy brać na serio.

Nikt jej jednak na serio nie bierze. Ludzie kiwają głową, stwierdzając, że na zamku Herren Chimsee straszą duchy niedawnej przeszłości...

Dwie emigracje

Gustaw Batlow

Kolejnymi losów wielkiej zawieruchy wojennej, która spadła owego września 1939 roku na Polskę, miliony ludności polskiej rozproszona została po szerokim świecie i podzieliła się na dwie emigracje: wschodnią, obejmującą Polaków, którzy znaleźli się na rozległych obszarach Związku Radzieckiego i zachodnią, Anglii, Francji i częściowo w Niemczech Zachodnich.

Życie Polaków nigdzie nie było łatwe. Zdala od Ojczyzny, którą zdusił but hitlerowski, zdala od swych domostw, w nowych, trudnych warunkach społecznych i obyczajowych, do których musieli się dopiero przystosować, trwali Polacy w nadziei na lepszą przyszłość.

Pomimo ciężkiej zasłony, jaka zapadła nad Polskę, okupowaną przez hitlerowców, pomimo początkowych sukcesów pochodu faszystów przez liczne kraje Europy, w duszach i sercach prostych ludzi z obu emigracji nie zgasała ani na chwilę wiara, iż Polska zmartwychwstanie, iż wolność zaświeci narodowi polskiemu i że dane im będzie powrócić do wyzwolonej Ojczyzny i stworzyć w niej nowe, piękniejsze i sprawiedliwsze życie.

Szczególnie na terenie ZSRR bardziej uświadomieni społecznie Polacy z uwagą obserwowali trudny i pracochłonny trud, jakim Polacy walczyli o lepszą przyszłość. W tym celu Polacy walczyli o lepszą przyszłość. W tym celu Polacy walczyli o lepszą przyszłość. W tym celu Polacy walczyli o lepszą przyszłość.

W tym celu Polacy walczyli o lepszą przyszłość. W tym celu Polacy walczyli o lepszą przyszłość. W tym celu Polacy walczyli o lepszą przyszłość. W tym celu Polacy walczyli o lepszą przyszłość.

W tym celu Polacy walczyli o lepszą przyszłość. W tym celu Polacy walczyli o lepszą przyszłość. W tym celu Polacy walczyli o lepszą przyszłość. W tym celu Polacy walczyli o lepszą przyszłość.

W tym celu Polacy walczyli o lepszą przyszłość. W tym celu Polacy walczyli o lepszą przyszłość. W tym celu Polacy walczyli o lepszą przyszłość. W tym celu Polacy walczyli o lepszą przyszłość.

W tym celu Polacy walczyli o lepszą przyszłość. W tym celu Polacy walczyli o lepszą przyszłość. W tym celu Polacy walczyli o lepszą przyszłość. W tym celu Polacy walczyli o lepszą przyszłość.

W tym celu Polacy walczyli o lepszą przyszłość. W tym celu Polacy walczyli o lepszą przyszłość. W tym celu Polacy walczyli o lepszą przyszłość. W tym celu Polacy walczyli o lepszą przyszłość.

O budowniczych W.Z.O. (I)

Jak Marcin uczył się Polski

Napisała Krystyna Dąbrowska

O ludziach, którzy budowali Wystawę... niesłychanie trudny temat. Trzeba by tu nie jednego, nie dwóch reportaży, ale całej grubiej księgi. Trzeba by rozróżnić nie tylko z Marcinem Strzelczykiem, Imlanowskim czy Herchem, nie tylko z inżynierem Ptaszykiem, Hryniewiczem czy Zamecznikiem. Trzeba by szukać rozproszonych już dziś po całej Polsce architektów, malarzy, majstrów, robotników, sa-perów, członków dyrekcji Wystawy... Trzeba by pisać o każdym dniu pracy, o każdej nieprzespanej nocy, o posiłkach, które parzyły usta i o posiłkach, których zapominało się zjeść. O każdej wyjętej minie, o każdym centymetrze iglicy, o każdej deseczce wiszącej mostu. Trzeba by przeżyć razem z twórcami wystawy wszystkie momenty rozdrażnienia, wszystkie uczucia twórczej radości i całą chwy-tającą za gardło strachem przed-wystawową treść. Trzeba by stworzyć z historii budowy WZO jakąś epopeję o pracy, wysiłku i wytrwa-łości, jakiego wielostronowe, grube tomiśko.

Nie jestem jednak, niestety epi-kiem, lecz dziennikarzem. Niemożli-wością było rozmawiać z wszystki-mi ludźmi Wystawy. Tych, o któ-rych piszę — wybrałam więc zupeł-nie przypadkowo. Po prostu zetknę-łam się z nimi. Są z pewnością in-ni, tacy, którzy włożyli niemierny wkład pracy, ale właśnie tych, o których piszę, a nie tamtych, u-dało mi się spotkać.

Przez puste oczodoły kościelnych okien na przelotnie i zniszczone-widzianą się bardzo jeszcze in-tenśywnie zliczone o tej porze pędy-kiego wina. W powietrzu unosił się charakterystyczny dla wszyst-kich kościołów światła zapach sta-rych murów, zapach wilgoci i za-pach czegoś, co w dzieciństwie na-zywałam „zapachem święconej wo-dy”.

Dotychczasowe osiągnięcia Kongresu Młodzieży Pracującej

Przy udziale przewodniczących de-legacji młodzieżowych na Międzyna-rodowy Kongres Młodzieży Pracującej w Warszawie i pod przewodnictwem Guy de Boisson odbyła się konferen-cja prasowa, poświęcona omówieniu do-tychczasowych osiągnięć Kongresu Młodzieżowego.

Guy de Boisson, składając podzię-kowanie dla rządu polskiego i dla Stolicy za gościnność okazaną człon-kom Kongresu stwierdził, że przybyli delegaci zwrócili się co do zawie-dzionych nadziei, jakie wiązały z wo-jenną klęską faszystów i stwierdzają, że ich ofiarny wkład do walki z fa-szysmem nie przyniósł pożądanego o-wocu. Muszą znów walczyć z wid-mem bezrobocia, z wysiłkiem pracy i innymi formami eksploatacji czło-wieka przez człowieka.

Wymienia tych doświadczeń prowa-dzi nas nieuchronnie do wniosku, że

Z krągów kościelnych dobie-gają pracowite uderzenia młota, zgrzyt pily i rozchodzące się głu-chym echem kroki robotników, pra-cujących przy odbudowie tego cudu architektury z czternastego wieku. Właśnie tu, w kościele Sw. Krzysztofa we Wrocławiu pracuje teraz Marcin Strzelczyk i Czesław Imlanowski, robotnicy Państwowego Przedsiębiorstwa Budowlanego, jedni z tych, którzy pracowali przy Wystawie.

— Jo to się na tej wystawie u-czył Polski...

Trzydziestoletni Marcin Strzel-czyk robi na mnie nie wiem dlaczego wrażenie dziecka. Takiego duże-go dziecka. Może to bardzo niebie-skie, bardzo pocziwe i jakby tro-chę zaleknione oczy. Może wymie-ta, zatknięta zawiadłość nad uchem czapczywa, może przysadzista, nie-wielka figurka... stanowczo w Mar-cinie Strzelczyku jest coś z dziecka.

I właśnie tak trochę po dziecin-nemu opowiada mi o swoich bar-dzo ciężkich przeżyciach. Pochodzi z opolszczyzny. Z małej wioski Osiny pod Opolem. Jego „staryki” mowi-ły po polsku i nawet knie do na-bożeństwa polską miały... Marcin nigdy się nie czuł Niemcem, ale do wojska niemieckiego musiał iść. W drugim roku wojny Francuzi zła-pali go do niewoli i zapędzili do kopalni. Robił u nich tam pod zie-mią parę lat (a ta kopalnia na wy-stawie, to rzechty taka, jak praw-dziwa kopalnia, bardzo udatna). Z Francji, po wojnie wrócił do kraju, do polskiej wsi Osiny. I przeżywał całą tragedię niezrozumienia przez przybyśzy z Centralnej Polski fak-tu, że on Marcin Strzelczyk, nigdy przecież nie był Niemcem, tylko mu-siał iść do tego ich wojska, bo by-go przecież ubliżył, jakby nie po-szedł. Teraz już się to wszystko u-

da osiągnięcia celów, jakie przyswie-gają naszej Federacji, musi być podję-ta walka i że w tej walce winna się zjednoczyć młodzież pracująca całego świata i wespół swoimi siłami tych, którzy tak jak i my walczą o pokój i demokrację — podkreślił Guy de Boisson.

15% delegatów to działacze organi-zacji młodzieżowych i zawodowych, 11% — robotnicy ciężkiego przem-yśłu, 22% — robotnicy przemysłu lek-kiego i handlu, 8% zatrudnieni w biu-rowości, 4,5% — robotnicy rolni, 8% — wykwalifikowany personel fabrycz-ny, 10% — studenci, 4,5% — dzien-nikarze, 1% — uczniowie, 1% — od-bijający służbę wojskową oraz 1 — 2% — różnych profesji, w tym członkowie ciał ustawodawczych, 81% delegatów należy do związków zawodowych w swoich krajach. Przeciętny wiek de-legatów — 22 lata.

15% delegatów to działacze organi-zacji młodzieżowych i zawodowych, 11% — robotnicy ciężkiego przem-yśłu, 22% — robotnicy przemysłu lek-kiego i handlu, 8% zatrudnieni w biu-rowości, 4,5% — robotnicy rolni, 8% — wykwalifikowany personel fabrycz-ny, 10% — studenci, 4,5% — dzien-nikarze, 1% — uczniowie, 1% — od-bijający służbę wojskową oraz 1 — 2% — różnych profesji, w tym członkowie ciał ustawodawczych, 81% delegatów należy do związków zawodowych w swoich krajach. Przeciętny wiek de-legatów — 22 lata.

Wymienia tych doświadczeń prowa-dzi nas nieuchronnie do wniosku, że

Wymienia tych doświadczeń prowa-dzi nas nieuchronnie do wniosku, że

Wymienia tych doświadczeń prowa-dzi nas nieuchronnie do wniosku, że

Wymienia tych doświadczeń prowa-dzi nas nieuchronnie do wniosku, że

Wymienia tych doświadczeń prowa-dzi nas nieuchronnie do wniosku, że

Wymienia tych doświadczeń prowa-dzi nas nieuchronnie do wniosku, że

Wymienia tych doświadczeń prowa-dzi nas nieuchronnie do wniosku, że

Wymienia tych doświadczeń prowa-dzi nas nieuchronnie do wniosku, że

Wymienia tych doświadczeń prowa-dzi nas nieuchronnie do wniosku, że

Wymienia tych doświadczeń prowa-dzi nas nieuchronnie do wniosku, że

Wymienia tych doświadczeń prowa-dzi nas nieuchronnie do wniosku, że

Wymienia tych doświadczeń prowa-dzi nas nieuchronnie do wniosku, że

Wymienia tych doświadczeń prowa-dzi nas nieuchronnie do wniosku, że

Wymienia tych doświadczeń prowa-dzi nas nieuchronnie do wniosku, że

Wymienia tych doświadczeń prowa-dzi nas nieuchronnie do wniosku, że

ładziło. Marcinowy starzyk jest sol-tysem. Później to Marcin Strzelczyk się ożenił i zaczął pracować w P.P.B. Kazali, przyjechać tu do Wrocławia do roboty przy Wystawie. Z Wro-cławia w sobotę wieczór jechał do-wszystko do żony, która tymczasem u „gburów robi” (to bardzo dosadne wyrażenie oznacza w języku Mar-cina po prostu bogatego chłopca, który przyjmuje na dniówkę).

Później długo i szeroko tłumaczył mi Marcin, co i gdzie na Wystawie robił.

— A wiecie, jo na tej Wystawie, to się Polski uczył. Jaka ona, i że takie maszyny zrobić potrafi. Tyle różnych różności... No i że te Niem-ce tak podłe były, takie same jak i u nas w Osnach. Jo wiedział tro-cha i dawniej, ale teraz to sobie dokumentnie wszystko w głowie u-łożył. Moje starzyki to przecież tyl-ko pacierały mogły nauczyć...

Marcinie, drogi Marcinie, trafi-łeś w sedno. Przecież wszyscy się na tej Wystawie właśnie Polski uc-żyli. Nie tylko ty i ja. Nie tylko wy-cieczki szkolne i zagraniczni goście. Ale nawet ci „najmniejsi w piśmie”, wszyscy historycy, ekonomiści, poli-tycy. Uczą się właściwie ocenian-ści witalne naszego narodu. To chyba nie megalomania, Marcinie. To po prostu zdanie sobie sprawy z ogromnych możliwości, jakie tkwią w każdym z nas.

Czesław Imlanowski, mistrz cie-sielski, również pracuje w P.P.B. Czesław Imlanowski mieszkał w maleńkim miasteczku Lipnie. Apte-ka, spółdzielnia, parę sklepików, ta-kie zwyczajne, niezmiernie małe miasteczko. Nie miał tam co robić, mistrz ciesielski Czesław Imlanow-ski, przeniósł się więc do Wrocławia. Dostał tu mieszkanie, ma peł-ne ręce roboty i zapomniał już zu-piełnie o śpiącym Lipnie. A WZO, to była dobra robota. Pracowało się jak cholera. Po dwanaście godzin dziennie, ale i płać była odpowie-dnia. Dzięki Wystawie będzie się można trochę w garderobę zaopa-trzyć.

Tak, pracowało się, jak cholera... przy pawilonie tekstylnym jednym i drugim, przy centrali chemicznej... Z tym pawilonem tekstylnym to była cała heca. Początkowo miał on tylko osiemdziesiąt metrów kwad-ratowych. Na czternaste dni przed otwarciem okazało się, że jest za mały. Kazano poszerzyć do 240 metrów. Trzydzieści dni tylko trwała budowa wszystkiego od no-wa. Przyjeżdżo nowych robotników (którzy zresztą już zostali w P.P.B.) i pracowano w niesamowitym tem-pie. Czesław Imlanowski otrzymał z Warszawy specjalną premię, dwa dziesiąty tysięcy złotych.

Z tego też byłaby piękna karta epopei o pracy. Tempo... tempo... tempo... upał, pragnienie, bóle z wysiłku mięśnie i drobniutki, bly-szczące kropelki potu, spływające po nagich plecach Imlanowskiego, Strzelczyka i setek innych Imlanowskich i Strzelczyków.

Czy Czesław Imlanowski rozumie cały wystawowy problem? Czy ro-zumie symboliczne niektórych obra-zów rzeźb i plansz? Oczywiście, że rozumie. Bardzo mu się podoba ca-ła oprawa artystyczna WZO.

Tak Czesław Imlanowski uczy się na Wystawie patrzeć na życie nie przez pryzmat pluszowych sof i gi-psowych amorków, lecz przez przy-zmat prawdziwej sztuki.

Bardzo przepraszam, ale muszę już iść pracować... mistrz ciesielski zgna się pośpiesznie. Przecież pa-chnący „święconą wodą kościół Sw. Krzysztofa, kościół, do którego

Przed stu laty

W
Rene Rheinische Zeitung
Zeitschrift der Demokratie.

Nr. 72. DN. 11 SIERPNIA 1818
Paryż, 8 sierpnia. Demokratyczne klu-by z Bordeaux wystosowały następujący list otwarty do powstańców cesarskich Paryża:

Bracia! Z uczuciem podziwu i żaloby przytłaczającym w oddali naszą walkę. Nasze życzenia, nie wątpicie o tym, by-ły całkowicie po waszej stronie. Były w kierunku zwycięstwa społecznej demo-kracji. I głęboki był nasz ból, kiedy wi-dzieliśmy, że sukces nie ukoronował wa-szych usiłowań. Tak, obroniliście boha-tersko konor jednej partii w Europie, która potrafiła walczyć i umrzeć za swo-je ideały. Pomocniście ten honor przez swój obywatelski bój, bezprzykładny w hi-storii. Świat był świadkiem niewiarygod-nego widoku, kiedy obywateli, w więk-szości bezbronni w ciągu pięciu dni trzy-mali w szachu regularną armię — gwar-dię mieszczańską i ponad sto tysięcy wojsk zaopatrzonych w straszną arty-lerię i środki zniszczenia wszelkiego ro-dzaju.

W obliczu tych faktów, historia może ferować tylko jeden wyrok: hańba zwy-czcom, wieczna chwała zwyciężonym!

wdziera się triumfalnie dżikie wło-no, musi być jak najszybciej odbu-dowany. Nie można marnować cza-su.

— Widzi pan, to tak jakos tu jest. We Wrocławiu ludzie uczą się pracować. Mówi Leon Ogniewski, technik budowlany, kierownik referatu budowlanego P.P.B. Mówi to z dumą, rdzennego wrocławianina, choć nie tak dawno osiedlił się tu po powrocie z obozu jenieckiego.

— Tak, we Wrocławiu ludzie uczą się pracować. 250-osobowa brygada Państwowego Przedsiębiorstwa Bu-dowlanego, pracująca przy Wysta-wie, dała z siebie maksimum wysił-ku. Trzeba było widzieć tereny wy-stawowe jeszcze w marcu tego ro-ku. Trzeba było widzieć, żeby oce-nić wysiłek tych ludzi, wysiłek lu-dzi, którzy się nie przerzucili ogro-mu pracy...

Na marginesie

Młodzi...

Poznałszy się w natłoczonym pociągu na ruchliwym Dworcu Wil-sona w Pradze Czeskiej. Młodzi lu-dzie, którzy wytrwale wędrowali z dalekich, egzotycznych państw ku Polsce, dowiedziawszy się, że znaj-dują się wśród Polaków, nie pomi-nęli okazji, aby dowiedzieć się wszystkiego, co tylko było możli-we o naszym kraju. Młodzi lu-dzie, uśmiewający się na Kongres Międzynarodowej Konferencji Młodzie-ży Pracującej do Warszawy.

W ciągu tych ośmiu godzin jazdy, dzielących nas od granicy polskiej, wymieniliśmy wiele zdań. I na pod-stawie ich pragnę stwierdzić rzecz znamionną. Każdy z nich wiele wie-dział o naszym kraju, dla którego z nich nie były obce ani nasze cierpienia, ani nasza walka o wolność. Ta nieznana Polska, ku której się zbliżali, była dla nich, bez żadnej przesady, symbolem nowego, rodzą-cego się w tej części Europy życia. Interesował ich każdy szczegół, ka-żdy drobny szczegół. Przypomnę że wstydem, że na niektóre zbyt szczegółowe pytania nie byłem w możności odpowiedzieć.

Nie, to nie byli zmęczeni turyści, wędrujący z Baedekerem w ręku, poszukujący w zwiedzaniu kraju wytkropkowanych sensacji, turyści, którym wypadła pochlebić, o któ-rych wędrówkę należy zabiegać. Ob-jętni cudzoziemcy, których po nasze nuda już niedawna przeszłość, oba-lił jedynie o winną rozrywkę.

Mówiliśmy o Warszawie, ku któ-rej zbliżali nas każdy mijany szynk telegraficzny. O miście ruin i mie-ście może jedynie obecnie w Euro-pie gorączkowie, błyskawicznej odbu-dowy. O trudnościach, które już pokonałymi i o olbrzymiej pracy, która oczekuje każdego Polaka. Cóż, mało kto u nas potrafił mówić o tym spokojnie, nie zapalając się, zachowując anglosaską flegmę. I nierzad doprawdy przyjeźdźcy się robił człowiekowi, gdy mówiąc z cudzo-ziemcem o tych najbardziej dla nas żywotnych sprawach, natrafia na całkowitą obojętność. Nie myślę w tej chwili o jakiejś megalomanii narodowej, ale po prostu o zwy-klém zrozumieniu przez przedsta-wiciela jednego narodu trosk i wy-siłków drugiego, zrozumieniu będą-cemu koniecznym warunkiem porozu-mienia. Stwierdzam z radością, że u tych młodych ludzi zrozumie-nie to znalazłem. Wiedzieli dużo o Polsce, pragneli dowiedzieć się wię-cej, pragneli zrozumieć naszą drogę do odbudowy...

Gdzieś od Katowic, w granicach Polski, do wagonów usiadła gro-mada polskiej młodzieży. Z satys-fakcją obserwowali, jak szybko nastąpiło między nią a zagranicz-nymi gośćmi zbliżenie, jak wiele ci młodzi mieli cech wspólnych. Po-lacy niezwłocznie podzielili się z cudzoziemskimi przybyszami posiada-nymi zapasami, nakarmili ich i na-poili. Czynili honory domu w spo-sób bezpretensjonalny i serdeczny. Widać było, że istnieje między tą młodzieżą serdeczna więź, uwiato-wająca porozumienie.

Pewno, że trudno jest wyobrazić z przelotnego poznania się w wago-nie kolejowym zbyt pochopne unio-ski. Ale wydaje mi się, że dobrze się stało, iż za miejsce obecnego Kongresu Młodzieży Pracującej ca-łego świata obrano Polskę i War-szawę, miasto dźwigające się z po-gorzelisk minionej wojny. Zyskałmy dzięki temu nie tylko wielu napro-wie oddanych nam przyjaciół, ale i również wielu ludzi, którzy o sprawach naszych mówili będą-cym pełnym zrozumieniem, którzy nam na pewno dobrą zrobią wśród swo-ich propagandę.

Propagandę bynajmniej nie po-wierszom, ale opartą na głębo-kim zrozumieniu i przejęciu się sprawami współczesnej Polski.

ALFA

ZYCIE GOSPODARCZE

Plan Trzyletni określa termin całkowitej likwidacji odlogów na rok 1949, to jest w sezonie pracy rolnej 1948-49.

W roku 1946 leżała w odlogach 113 ziem ornej. Z 5.958.000 ha odlogów, zdołaliśmy już uprawić ponad 4 miliony ha. Pozostało półtora miliona hektarów odlogów mamy likwidować w najbliższych — jesiennej i wiosennej akcji siewnej.

O pomysłach rezultatów walki z odlogami zadecyduje w znaczącym stopniu orka jesienna i jesienna algia siewu. Te ostatnią rozpoczęła już Centralna Rolnicza Spółdzielnia Samopomocy Okręgowej, dostarczając rolnictwu nasion kwalifikowanych. Termin rozprawienia nasion kwalifikowanych żyta upływa 25 bm., a pszenicy — 5 września.

Zasiew zbóż ozimych ma objąć, według planu, 5.950.000 ha, gdy cały obszar przewidziany na zasiew zbóż wynosi 9,2 miliona hektarów.

(z)

Stan plantacji buraka cukrowego

Centralny Zarząd Przemysłu Cukrowniczego zakontraktował ogółem w b. r. 219.227 ha pod uprawę buraka cukrowego. Na podstawie przeglądu plantacji buraków cukrowych na terenie całej Polski oblicza się szacunkowo, zbiór ok. 40,5 mln. quintali, czyli o 6 milionów q więcej niż w ub. roku.

1.800.000 kg. żywicy z lasów Z. O.

Poza drewnem, najpoważniejszym produktem ubocznym, dostarczającym przez lasy Ziemi Odzyskanych, jest żywica. Obszar drzewostanów żywicznych oraz ilość pozyskanej żywicy zwiększa się z roku na rok. W poszczególnych latach gospodarczych uzyskali z lasów Z. O. żywicy: w roku gospodarczym 1944/45 — 25 tys. kg., w 1945/46 — 663 tys. kg., w 1946/47 — 1.609 tys. kg., a w 1947/48 otrzymamy 1.800 tys. kg.

Wzrost przeładunków w porcie szczecińskim

Przeładunki Szczecina w poszczególnych dekadach lipca r. b. wyniosły: I dekada — 100 tys. ton, II dekada — 105 tys. ton, III dekada — 119 tys. ton.

Główną pozycją przywozu w ostatnim okresie lipca była ruda żelazna i tomasy (ponad 26 tys. ton), eksportu natomiast, wynoszącego w lipcu 92 tys. ton — węgiel, bunkier, cykoria.

Polska na targach zagranicznych

Dyrekcja Międzynarodowych Targów Poznańskich organizuje oficjalne stoiska na Targach Międzynarodowych w Sztokholmie (25 sierpnia do 5 września), w Lipsku (29 sierpnia — 5 września br.), w Bari (od 4 do 21 września br.) i w Parmie (8 do 19 września br.).

Zwyżka cen samochodów Forda

Zakłady Forda Motor Company ogłosiły zwyżkę cen o 75 dolarów na wszystkich nowych wozach. Jest to druga zwyżka cen Forda w ciągu 2 miesięcy.

Kontrola jakościowa eksportu czechosłowackiego

Czechosłowackie Ministerstwo Handlu Zagranicznego zapowiedziało surowe kary i obostrzenia w stosunku do tych eksporterów, którzy dopuszczą do wysyłki mało wartościowych towarów lub też nie będą przestrzegać uzgodnionych terminów i warunków dostaw. Tego rodzaju firmy lub osoby pozbawione zostaną uprawnień do handlu z zagranicą tak długo aż nie przedstawią gwarancji, że podobne usterki nie powtórzą się.

UWAGA KIEROWNICY

domów kultury, klubów, świetlic związków zawodowych, organizacji społecznych i młodzieżowych i wszyscy pragnący się uczyć języków obcych, w miastach i na wsi.

ŚCIENNA NAUKA JĘZYKÓW OBCYCH

dla wszystkich • w/g systemu B. Gumplowicza • (w tablicach) nauczyciela każdego bez nauczyciela języków: czeskiego, rosyjskiego, esperanto, włoskiego, francuskiego, angielskiego, szwedzkiego, niemieckiego i hiszpańskiego. Tablice ukazują się w wymiarze 200 x 140 cm w 10 językach każda

NAWET 100 OSÓB MOŻE SIĘ UCZYĆ JEDNOCZEŚNIE

Cena tablicy — 180 zł. Wysła wyłącznie Spółdzielnia „Współpraca” Warszawa, Ratuszowa 21. Przedpłać za pierwsze trzy tablice zł 540.—

Konto P.K.O. — 1-4684 (można za zaliczeniem pocztowym).

Prospekty bezpłatnie odwrotną pocztą.

WYDAWNICTWO ZASTRZEŻONE

Usprawnienie ruchu kolejowego przyniesie miliardowe oszczędności

Owocne obrady zjazdu naczelników służby kolejowej

Obradujący we Wrocławiu zjazd naczelników służby kolejowej poświęcono omówieniu podstawowych zagadnień kolejnictwa w Polsce. W obradach uwzględniono wykonanie zadań, jakie stoją przed transportem kolejowym w najbliższym sezonie jesiennym, zagadnienie usprawnienia ruchu oraz projekty rozwoju kolejnictwa na przyszłość.

Doniosłe zagadnienie usprawnienia polskiego kolejnictwa było tematem obrad pierwszego zjazdu naczelników służby kolejowej, jaki odbył się ostatnio we Wrocławiu.

Najpilniejszym zagadnieniem chwili bieżącej jest usprawnienie przewozów jesiennych. Jak wynika z referatu dyr. Miodeckiego, przeciętny poziom miesięczny przewozów wzrasta w jesieni o 20 proc., co jest spowodowane nie tyle nawet transportem ziemniaków i buraków, które podwyższają ilość przewozów od 4 do 5 proc., lecz nierównomiernym tłem życia gospodarczego, które wzrasta się z końcem roku budżetowego, gdy wszystkie inwestycje muszą być zakończone.

Co do dalszej przyszłości — należy przewidywać, że przewozy towarowe wzrosną za kilka lat w dwójnasób, ruch pasażerski o mniej więcej 70 proc. Oczywiście niepodobna myśleć o rozbudowie urządzeń kolejowych i taboru, ani angażowaniu nowego personelu PKP w tej samej proporcji — pochłonięłyby to miliardowe sumy.

Przewozy jesienne

Zmniejszenie szczytu przewozów w okresie jesiennym rozwiązałoby na PKP wiele trudności i przyniosłoby poważne oszczędności w taborze, per-

Brygada młodzieży czeskiej współzawodniczy z junakami

GDYNIA. Brygada młodzieży czechosłowackiej im. „Prezydenta Klementa Gottwalda” pracująca w chwili obecnej w Orłowie nad morzem wspólnie z junakami 18-iej brygady Służby Polce, przystąpiła do współzawodniczenia pracy, osiągając w wyniku przeciętną wydajność 300% normy dziennej.

Polskie filmy krótkometrażowe w programie aktualności

Film Polski ukończył ostatnio realizację kilkunastu następujących filmów: „Osada nad Nysą” — film o osadnictwie wojskowym na Ziemiach Odzyskanych, „Dwórki i pałace” — film o przystosowaniu dworów i pałaców, zamieszkałych do niedawna przez ziemiaństwo i szlachtę, do obecnych potrzeb wiejskich, „Święto kwitnącej jabłoni” — film folklorystyczny z uroczystości święta wiosny, obchodzonego na Podhalu, „Bronek z Widzewa” — film z życia rodziny robotniczej, „Co ty tu robisz?” — film o bezdomnych dzieciach, nad którymi stopniowo roztacza się coraz troskliwsza opieka, „Kopalnia” — film o węglu i bohaterstwie górników, „Przemysł metalowy” — reportaż z

pracy fabryk metalowych, informujący o osiągnięciach tego przemysłu i o możliwościach polskiego eksportu w dziedzinie wyrobów metalowych, „Wartość jednej minuty” — film o dyscyplinie pracy, tłumaczący, jaka jest rola każdej minuty w procesie produkcyjnym i czym jest jednodominowe opóźnienie w skali państwowej, „Szczecin, miasto i port” — film reportażowy o życiu i odbudowie miasta, przemysłu i portu szczecińskiego, „Ratujcie nasze zdrowie” — film o walce z gruźlicą wśród dzieci, „Stocznie pracują” — film o współzawodnictwie pracy w stoczniach polskich, „List” — film o pracy pocztowców, „Muzea” — film informacyjny o polskich muzeach, oraz „Ulica Brzozowa” — film o zabytkach starej Warszawy.

Śląski aktyw Zw. Zawodowych poparł uchwałę plenum KC ZZ

KATOWICE. W czasie wojewódzkiej konferencji związków zawodowych, która odbyła się dnia 10 bm. w Katowicach, pięciuset przewodniczących i sekretarzy okręgów i oddziałów wszystkich bractw związków zawodowych oraz rad powiatowych ZZ i przewodniczących rad zakładowych większych zakładów pracy wojew. śląsko - dąbrowskiego, opowiedziało się jednogłośnie za jak najszerszym wprowadzeniem w życie „czterech” uchwał plenum KC ZZ.

Pierwszy sekretarz OKZZ ob. Borowiak, w referacie omawiającym ostatnie uchwały plenum KC ZZ przedstawił zadania stojące przed związkami zawodowymi oraz omówił dotychczasowy dorobek ruchu zawodowego w woj. śląsko-dąbrowskim. Aktualne zagadnienia związane z akcją współzawodniczą pracy omówił drugi sekretarz OKZZ ob. Wandas.

Po dyskusji działacze ruchu zawodowego największego w Polsce ośrodka przemysłowego postanowili jednomyślnie powołać w jak najkrótszym czasie komitety współzawodni-

ctwa pracy we wszystkich zakładach pracy, gdzie dotychczas nie zostały one utworzone.

W sprawach organizacyjnych uczestnicy konferencji stwierdzili, że ruch zawodowy, który objął już na obszarze woj. śląsko - dąbrowskiego ponad 733 tys. członków, pracował wydajnie na szereg odcinków.

W uchwałonej rezolucji uczestnicy konferencji potępiłi też część kleru, która zachowała bierność wobec listu papieskiego do biskupów niemieckich, godzącego w najżywniejsze interesy narodu polskiego.

Centrala Handlowa Przemysłu Elektrotechnicznego

Warszawa, ul. Puławska 29

podaje do wiadomości

odbiorcom baterijek kieszonkowych, żarówek karzełkowych i latarek bateryjnych

że w najbliższym czasie przystępuje do zawierania nowych umów na hurtową sprzedaż wyżej wymienionych artykułów, wyrobu państwowych fabryk, na sezon 1948/49 roku.

W związku z tym Centrala Handlowa Przemysłu Elektrotechnicznego zwraca się niniejszym do wszystkich placówek reprezentujących sektor państwowy i spółdzielczy, jako też do prywatnego kupiectwa z prośbą o składanie pisemnych zgłoszeń do dnia 18 sierpnia 1948 r. na objęcie punktów zaopatrzenia rynku, podając w szczególności:

- brzmienie firmy i adres;
- dokładne określenie terenu, który zamierza firma zaopatrywać;
- szczegółowe ilości tych artykułów, które firma zobowiąże się ułokować na objętym przez nią terenie w poszczególnych miesiącach sezonu od września 1948 r. do sierpnia 1949 r. włącznie.

Szczegółowe warunki współpracy z C. H. P. E. są do przejrzania w Dyrekcji Centrali Handlowej Przemysłu Elektrotechnicznego — Warszawa, ul. Puławska 29, pokój nr 35.

WYSTAWY ZIEM ODZYSKANYCH

Film o Wystawie

Film Polski realizuje obecnie film średniometrażowy poświęcony Wystawie Ziemi Odzyskanych. Obraz reżyseruje Jadwiga Plucińska, operatorem jest Bogusław Jambach. Ekipa Filmu Polskiego wykonała już 70 proc. zdjęć z Wystawy, i znajduje się w trakcie filmowania przebiegu produkcji wystawianych na Wystawie eksponatów w odpowiednich fabrykach.

Schemat filmu będzie wyglądał następująco: na tle obrazów przedstawiających poszczególne części Wystawy będzie ukazany przebieg ich budowy i zilustrowany proces produkcji eksponatów. Film zostanie ukończony prawdopodobnie już w połowie września. Scenariusz filmu opracowali Jadwiga Plucińska i Zbigniew Grotowski.

Wycieczka młodzieży słowackiej

Do Wrocławia przybyła wycieczka Związku Słowackiej Młodzieży w liczbie 35 osób. Młodzież ta przybyła do Polski w ramach wymiany młodzieźowej między Polską, a Czechosłowacją. Na czole wycieczki stoi p. Svehlik Oldrich. Z ramienia Zw. Młodzieży Polskiej towarzyszy wycieczce Mieczysław Mielczarek. Uczestnicy wycieczki wyrażali się z zachwytem o Wystawie, wyrażając przekonanie, iż przetrwała ona Wystawę Rolniczą w Pradze.

Młodzież podkreślała serdeczność z jaką spotkała się w Polsce oraz wyrażała podziękowanie za opiekę ze strony Centralnego Komitetu Słowackiego. Z Wrocławia młodzież udaje się do Międzyzdrojów, gdzie spędzi na wczasy 3 tygodnie.

Wycieczka młodzieży słowackiej, przyjeżdżając do Wrocławia, nabyła w placówkach „Orbisu” i KKO, oraz w punktach informacyjnych, kwaterek wycieczek, gdzie spędzi na wczasy 3 tygodnie.

Wycieczka młodzieży słowackiej

Wszystkie organizacje i związki pragnące wyjechać na Wystawę Ziemi

Na ogólne życzenie Publiczności od dnia 12 bm. w kinie

«POLONIA»

wznawiony będzie przepiękny, kolorowy film — bajka produkcji radzieckiej, nagrodzony na Międzynarodowym Festiwalu w Cannes.

«CZARODZIEJSKI KWIAT»

Pocz. seansów godz.: 15, 19, 21. Zw. Zaw. godz. 17

TABELA WYGRANYCH 53 LOTERII

4-ty dzień ciągnięcia 4-tej klasy

Wygrane po 500.000 zł padły na Nr Nr 79993 84409 w Warszawie.	Wygrane po 5.000 zł padły na Nr Nr 163 508 925 933 1543 590 2011 494 751 916 3041 131 5768 0465 536 716 7146 8040 9039 159 187 946 10149 371 514 11069 089 754 826 12786 985 13939 14282 302 344 670 730 847 15030 816 16428 17338 18086 19067 435 620 792 20069 431 573 948 21008 521 640 852 22967 23465 637 24061 145 386 866 898 25076 364 451 948 26288 448 483 885 27017 319 492 551 593 28708 29157 211 30030 160 262 803 31004 031 034 416 838 32715 34587 35093 133 184 293 659 827 872 35455 795 37027 030 324 411 769 814 886 39206 646 900 996 40037 41262 497 559 616 42088 509 43086 207 741 807 44254 460 683 788 838 45192 752 867 967 46267 688 47127 195 225 308 971 985 48033 034 212 445 888 901 49055 203 414 50066 111 112 51004 351 52032 103 180 555 854 53750 54637 823 941 55062 083 241 336 794 56395 738 847 57087 085 118 965 58183 847 899 999 59034 138 229 60176 646 724 61762 803 62137 429 904 63293 603 893 64166 965 66358 477 67164 335 738 68027 411 69354 710 70101 190 499 819 925 71782 72759 785 793 975 74010 277 421 728 75215 535 686 76985 77038 898 912 78764 924 79046 062 118 421 81004 179 319 629 81156 372 896 943 81990 82079 670 993 83241 365 460 655 717 887 986 84194 294 846 898 965 85059 730 86177 469 487 727 87676 755 797 913 89070 525 778.
--	---

Dalszy ciąg wygranych po 4.000 zł z 1-go dnia ciągnięcia.

17076 127 46 79 90 94 353 65	85 98 436 53 73 76 88 520 30
36 48 51 52 76 90 97 620 65	78 724 28 820 44 904 18017 23 30 43
46 49 112 63 76 233 43 97 98 339 439	552 687 38 733 40 59 97 853 54 92 963
76 19059 168 97 239 367 404 49 78 501	786 896 957 95.
20016 53 101 222 35 58 78 341 403	10 605 63 797 841 54 21219 317 33 35
45 65 99 443 568 676 704 52 98 840	949 22015 18 31 161 78 210 77 319 22

Dalszy ciąg wygranych po 4.000 zł podany będzie jutro

PRZETARG NIEOGRANICZONY

Zakłady Kaucukowe „Piastów” w Piastowie ogłaszają przetarg nieograniczony na wykonanie przebudowy budynków nr 4 i 5, pokrycie dachowe (roboty rozbiorowe renowacja) w Piastowie w terminie od 1 września do 1 listopada 1948 r.

Oferty składać należy w Zakładach Kaucukowych „Piastów” w Piastowie do dnia 21 sierpnia 1948 r. do godziny 10-tej, przetarg rozpocznie się dnia 21 sierpnia 1948 r. o godzinie 10,15 w biurze budowy Zakładów Kaucukowych „Piastów” w Piastowie.

Blizsze informacje można otrzymać w biurze budowy lub inwestycji Zakładów Kaucukowych „Piastów” w Piastowie w codziennych urzędowych godzinach również można otrzymać za zwrotu kosztów warunków przetargu, warunki wykonania robót i ślepy kosztorys.

Wydział Hipoteczny Sądu Grodzkiego w Warszawie obwieszcza, że po zmarłym Gelbiszu Berku, współwłaścicielu nieruchomości warszawskiej hip. nr 755 — Praga, toczy się postępowanie spadkowe. Termin zamknięcia postępowania spadkowego wyznacza się na dzień, następujący po upływie sześciu miesięcy od daty pierwszego ogłoszenia w Monitorze Polskim, w kancelarii Wydziału Hipotecznego Sądu Okręgowego w Warszawie, Kapucynska 6, dokąd zainteresowani winni zgłosić swe prawa, pod skutkami prekluzji.

Dekret o podwyżce komornego wymaga dodatkowych zarządzeń

Polskie Towarzystwo Tatrzańskie

75 lat pracy dla naszych gór

75 lat upłynęło od powstania Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego. Protektorat nad obchodem tego jubileuszu objął Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Ob. Bolesław Bierut.

Niepowważano do byłego jubileusza. Polskie Tow. Tatrzańskie jest bowiem jedną z najstarszych organizacji turystyki górskiej na świecie. Najstarszą jest angielski Alpin Club, który został założony w roku 1857 w Londynie. Jest on więc tylko o 16 lat starszy od naszego PTT. Młodszy wiekiem są, między innymi, węgierski Magyar Karpat Egyesület i Club Alpin Français. PTT pod względem wieku zajmuje częste miejsce w rzędzie organizacji alpinistycznych całego świata.

Nas jednak obchodzi przede wszystkim to, że PTT jest jedną z najstarszych organizacji społecznych w Polsce. I przez długie lata była jedyną organizacją, która jawnie jednoznacznie Polaków wszystkich trzech zaborów. Siedzibą Towarzystwa był Kraków, ale należeli do PTT ludzie z najbardziej oddalonych krańców ziem polskich. Daleko, bardzo daleko od Tatr można spotkać na cmentarzach krzyże i płyty nad grobami, na których prócz nazwiska zmarłego wyrzeźbiono: „Członek Towarzystwa Tatrzańskiego”. Byli obojętni, gdy należenie do Towarzystwa Polskiego było uważane, szczególnie wśród intelektualistów, niemal za obowiązek społeczny.

Cele Towarzystwa

„Celem Towarzystwa jest: 1. Umiejętne badanie Karpat a w szczególności Tatr i Pienin oraz rozpowszechnianie zebranych o nich wiadomości, 2. Zachęcanie do zwiedzania i ułatwianie przystępu do nich i ułatwianie tamże pobytu turystom, a w szczególności: swoim członkom oraz badaczom i artystom udającym się do Karpat, Tatr i Pienin w celach naukowych i artystycznych, 3. Ochrona zwierząt halaskich (głównie), mianowicie kozie i świstaków, 4. Wspieranie przemysłu górskiego wszelkiego rodzaju.”

Oto wyciąg z pierwszego statutu PTT. Na tych fundamentach rozwijała się ideologia PTT. W ogólnych założeniach od początku istnienia organizacji, pozostała ona bez zmiany, rozwijała się tylko coraz bardziej, w miarę potrzeby i zmiany warunków.

W okresie powstania PTT góry w wysokim stopniu zachowały jeszcze swój pierwotny charakter. Były dzikie i niedostępne. Człowiek nie był im groźny. Klucownik tylko zagroził kozy i świstakowi. Później cała przyroda Tatr została zagrożona. Towarzystwo Tatrzańskie zaczęło się więc o nią troszczyć — powstała „Sekcja Ochrony Tatr.”

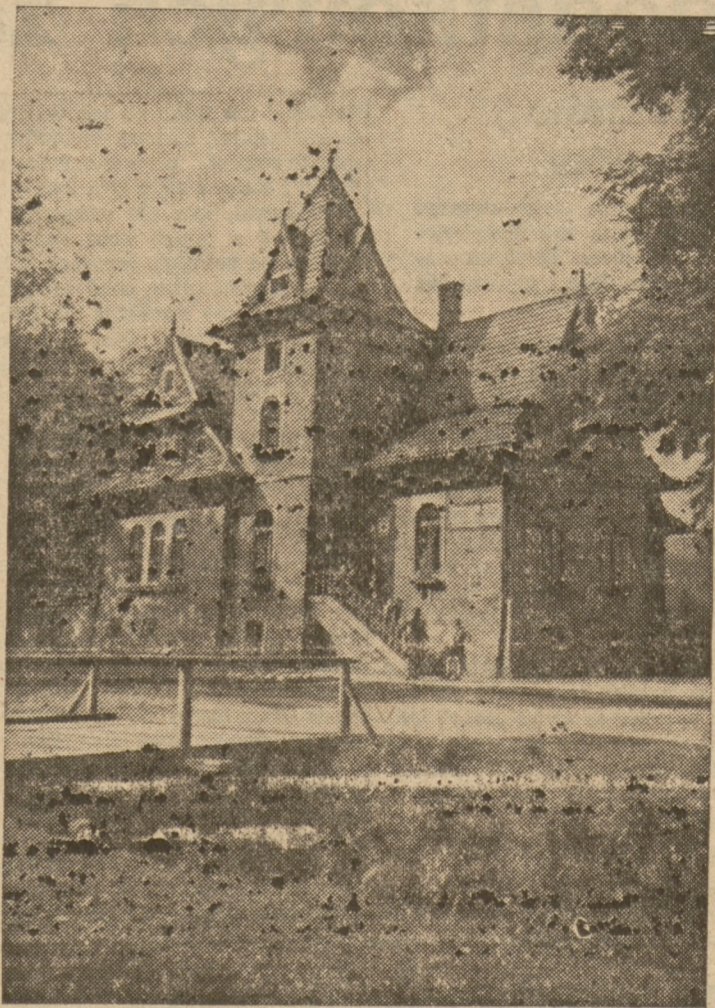
I jeśli do dziś dnia Tatra zachowała swe właściwe oblicze, jest tam po co chodzić, to jest to przede wszystkim zasługa Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego.

Narciarstwo

Początkowo uprawiano tylko turystykę letnią. Później zaczęto uprawiać i turystykę zimową. Pojawili się w Tatrach narciarze. Po raz pierwszy bodaj w latach osiemdziesiątych ubiegłego stulecia. Początkowo narciarze „chodzili luzem”, dopiero w roku 1907 w łonie PTT powstała „Zakopiański Oddział Narciarzy”, który w roku 1911 zmienił nazwę na „Sekcję Narciarską Tow. Tatrzańskiego”. Takie zorganizowanie się narciarzy otworzyło nową epokę w taternictwie. Od tego czasu zaczyna się zimowe zdobywanie Tatr.

Wyprawy zdobywcze

Sekcja turystyczna, skupiająca w sobie najwybitniejszych taterników, w roku 1935 połączyła się z dwoma innymi organizacjami alpinistycznymi, istniejącymi w tym czasie w Polsce. W ten sposób powstał „Klub Wysokogórski PTT”. W czasie tym Tatra została już „zdobyta”. Zdobyto wszystkie ściany, rozwiązano najtrudniejsze problemy taternicze. Członkowie

Dworzec Tatrzański w Zakopanem

Klubu Wysokogórskiego ruszają w swoje podróże. Ich wyprawy w góry Europy, Azji i Ameryki rozstrzygnęły szeroko imię polskiego alpinizmu.

Udostępnienie gór

Jeśli dzisiaj szerokie rzesze turystów mogą z taką łatwością zwiedzać polskie góry, docierając na przełęcze i szczyty Tatr, dawniej dostępne tylko dla wytrawnych, doświadczonych taterników, to jest to zasługa PTT.

PTT objęło swą działalnością nie tylko Tatry. Nie tylko w Tatrach ułatwiałoby zdobywanie szczytów, przełęczy i grani. Znacząco i znacząco szlaki turystyczne nie tylko w Tatrach, ale również w rozległych Karpatach. Ostatnio objęło w swe władanie i Sudety.

Wciąż nie rok trzeba byłoby chodzić dzień w dzień, by przejść wszystkie szlaki turystyczne, wyznaczone przez PTT. Oto przykład. W roku

1938 wyznaczono 414 klm. nowych szlaków turystycznych w górach, odnowiono 1938 klm. starych. W roku tym PTT miało pod opieką 4717 klm. szlaków turystycznych w naszych górach.

Schroniska

Pierwszym schroniskiem, wybudowanym przez PTT w górach było „stare” schronisko nad Morskim Okiem. Powstało ono w roku 1874. Spłonęło w parę lat później i zostało zastąpione schroniskiem prowizorycznym. W roku 1908 zbudowano obecnie tam stojące schronisko. W latach siedemdziesiątych pobudowano też schroniska w Roztoce i przy Pięciu Stawach.

Od lat z roku na rok powstawały nowe. Niektóre przetrwały dotychczas, inne zlikwidowano, jako niepotrzebne.

W roku 1939 PTT miało 48 schro-

niek zagospodarowanych obecnie ma ich 67, to znaczy w Tatrach, Karpatach i Sudetach. Prócz zagospodarowanych ma też PTT bardzo dużo schronisk niezagospodarowanych. W schroniskach Towarzystwa znajduje przystanek każdy turysta, pierwszeństwo mają jednak członkowie.

Rozwój Zakopanego

W czasie, gdy powstawało Tow. Tatrzańskie, Zakopane było zupełnie pierwotną wsią górską. Otóż zaraz w pierwszych latach swego istnienia Towarzystwo rozwinięto dużą energię w celu uczynienia z Zakopanego kulturalnej bazy dla taternictwa.

Naprawiało więc Towarzystwo drogi w Zakopanem i okolicy, ustawiało ławki dla spacerowiczów i t. p. Pierwsze oświetlenie ulic zawdzięcza Zakopane Towarzystwu. Towarzystwo też zbudowało własnym kosztem linię telegraficzną z Zakopanego do Nowego Targu.

Zaraz w drugim roku swego istnienia założyło PTT „kasyno” — coś w rodzaju domu uzdrowskiego, z biblioteką i czytelnią czasopiśm. W roku 1882 wybudowało własny „Dwór Tatrzański”, a gdy ten w roku 1900 spalił się, wybudowało nowy, stojący dotychczas „Dworzec Tatrzański”.

Reorganizacja

W pierwszym okresie swego rozwoju PTT jest organizacją jednolitą scentralizowaną w Krakowie. Rok 1923 jest rokiem reorganizacji. Powstają autonomiczne oddziały w różnych ośrodkach. Doroczne zjazdy delegatów tych ośrodków stanowią naczelną władzę Tow. Na zjazdach tych wybierany jest Zarząd Główny, którego siedzibą pozostał nadal Kraków. Poszczególne oddziały mają jednak swoje zarządy i swoich prezesów. Jest ich obecnie 24.

Tu zacytujemy kilka zdań z jubileuszowego tomu „Wierchów”, organu PTT: W roku 1947 weszliśmy w nową wielką fazę historii Towarzystwa. Znaleźliśmy wielu ludzi czynnych i zamiłowanych turystów, z prezydentem Rzeczypospolitej Bolesławem Bierutem i premierem Cyrankiewiczem na czele, którzy podeszli do zagadnienia turystyki z pełną świadomością wagi jej społecznej i gospodarczego znaczenia. Na czele Towarzystwa stanął Włodzisław Wolski, który z pasją zamiłowanego turysty zdobył przebiegiem poparcie umożliwiającej realizację naszych idei.”

DOMINIK

Artystka ekranów włoskich nie chce jechać do Hollywood

Rzym, w sierpniu

Anna Magnani nie jest gwiazdą, nie dba o popularność typu hollywoodzkiego, nie bywa na premierach swoich filmów, nie rozdaje autografów i nie przyjmuje już od 3 lat najbardziej nawet kuszących filmowych propozycji amerykańskich.

Jej koleżanka, piękna Alida Valli, która bez skrupułów występowała we włoskich filmach propagujących ideologię faszystowską, przyjęła z wyrażeniami oznakami entuzjasmu propozycję pracy od Davida O. Selznicka i jest dzisiaj gwiazdą „amerykańską”. Anna Magnani mimo, że po jej triumfie w filmie „Rzym miasto otwarte” najpóźniejsze propozycje stały przed nią otworem, wolała pozostać i pracować we Włoszech, na znacznie gorszych warunkach materialnych.

Początki kariery Anny Magnani nie były różowe. Dzieła się to w roku 1932, gdy występowała w nocnych kabaretach. W 1933 roku debiutowała na ekranie, ale bez żadnego powodzenia. Narażona była stała na przykre docieki ze strony starszych kolegów, którzy uważali, że nie ma żadnego talentu i niepotrzebnie pcha się do filmu. Dopiero Vittorio de Sica dał jej większą rolę ekscentrycznej śpiewaczki w filmie „Teresa Venardi”. Ta rola zapewniła jej engagement do filmu „Campo de Fiori” w którym grała obok znakomitego aktora włoskiego Aldo Fabrizi.

Wielka kariera

Jednak dopiero powojenny film znakomitego realizatora Roberto Rossellini „Rzym miasto otwarte” zrobił z Anny Magnani światową sławę.

Anna Magnani nie jest już młoda, ale jest typową przedświatliwą ognistą urodą włoskiej. Artystka nigdy nie stara się być piękną na ekranie. Porusza się swobodnie, bywa źle ubrana, nieuczczona; jeśli płacze to prawdziwym łzami. Typ, który stworzyła Anna Magnani na ekranie to nie tylko doskonałe — (a jednak rzadkie) aktorstwo filmowe — ale także świadome zerwanie z przesadą i sztampą pięknych lecz bezdusznych kobiet.

Nikt nie przeczy na podstawie własnego doświadczenia, że kobieta płacząca — to widok niezbyt estetyczny, raczej żalony. Ale jak wygląda płacz „made in Hollywood”? Z pięknych, niezmierzonych, niepospolitych oczu spływają majestatycznie glicerynowe łzy, nie zabierają za sobą nawet szminki. Anna Magnani, gdy płacze, jest brzydka, ale tym bardziej jest prawdziwa, szczerza, wzruszająca.

Każdy kulturalny widz filmowy musi natychmiast zauważyć tę zdecydowaną różnicę i musi ją zapisać na dobre wielkiej artystki.

To samo zobaczyci, ocenili i zaliczali.

Anna Magnani w jednej ze swoich ról.

lorzy włoscy, powierzając jej najbardziej odpowiedzialne role. Ostatnio Anna Magnani ukończyła film pt. „Ty le enów po drodze”, który dał jej nowe pole do popisu. We Francji Anna Magnani zrealizowała film religijny mieszanej produkcji francusko-włoskiej pt. „Głos człowieczy”. Zaraz po pracy wróciła do Włoch spędzając za swym krajem, który kocha ponad wszystko.

Kilka zasad artystki

„Nie umiałabym grać swych ról. Nigdy nie wystąpię w filmie, który byłby mi obcy. Swoje role przeżywam głęboko i nieraz jeszcze w pewien czas po zakończeniu filmu łapię się na tym, że myślę jak moja bohaterka.”

„Nie wyjadę do Ameryki. Hollywoodzki zmechanizowany system pracy doprowadziłby mnie do rozpacz. Gra aktorska polega w dużej mierze na intuicji. Nigdy nie mogłabym się poddać zimnemu rygorowi pracy.”

To ostatnie zdanie stanie się zrozumiałe jeśli dodamy, że wielka artystka ma uspołobienie neurasteniczne i jeśli przypadkiem wstanie przed jedyną — palozę cały dzień. Gra za to tak pięknie (o czym się wkrótce przekonacie), że koledy filmowi wybaczą jej wszystkie humory.

ROBERTO ADAMARI

Międzynarodowy turniej szachowy

Szabo na czele tabeli

Zgodnie z regulaminem następną, bo w sześciu rundach, porażkę dzień po zakończeniu XV rundy, z Francją (Jugosławia).

W pozostałych spotkaniach Bronsztajn (ZSRR) pokonał Ragozina (ZSRR), Najdorf (Argentyna) — Gligoricza (Jugosławia), Trifunowicz (Jugosławia) — Ragozina (ZSRR), Böök (Szwecja) — Trifunowicz (Jugosławia), Yanofsky (Kanada) — Lundina (Szwecja). Remisowo zakończyły się partie Gligoric (Jugosławia) — Kotow (ZSRR) i Bondarewski (ZSRR) — Yanofsky (Kanada).

Tabela turnieju po dogrywkach przedstawia się następująco: Szabo (Węgry) 11, Bronsztajn (ZSRR) 10 i pół, Bolesławski i Lilienthal (oba ZSRR) po 9 i pół, Kotow (ZSRR) 9, Flohr (ZSRR), Najdorf (Argentyna) i Stahlberg (Szwecja) po 8 i pół, Bondarewski (ZSRR) i Trifunowicz (Jugosławia) po 7 i pół, Gligoric (Jugosławia) 7 (1), Yanofsky (Kanada) i Tartakower (Francja) po 6 i pół, Stolz (Szwecja) 4 i pół (2), Pachman (Czechosłowacja) 4 i pół, Steiner (Australia) 4 (1), Lundin (Szwecja) 2 i pół. (h)

Odpowiedzi Redakcji

E. Krukowski — Ostrołęka. Nie zamieścimy.

Maria Wasilewska — Wrocław. Pismo przekazałmy pod właściwy adres.

Adam Strzelicki. — Warszawa. Monopol Tytoniowy nie dysponuje obecnie odpowiednimi gatunkami tytoniu, ale w najbliższym czasie rynek zostanie nasycony.

Przybyłowicz Cecylia i Rymuza Wanda — Warszawa. Niestety nie możemy rozstrzygnąć sporu co do Waszych kwalifikacji nauczycielskich. Odpowiedz na Wasze pismo (odpis jest w naszym posiadaniu), otrzymacie od właściwych władz.

K. Tomaszewski — Warszawa. Opiś zdradza zdolności pisarskie, ale niestety poza opisem nie ma nic ciekawego w nadesłanej pracy. Nie zamieścimy.

Cieśla Maria — Glinik Mariampolski. Możecie wyjechać z mężem na wczasy, dopłacając różnicę opłaty, ustalonej przez Zw. Zawodowe.

Wir — Si. w Oliwie. Nie zamieścimy.

T. Ziębce — Warszawa. List nieczytelny.

Kinhorn Zbigniew — Konstancin. W tej formie listu nie możemy zamieścić. Zwróćcie się do Urzędu

Kwaterunkowego przy Zarządzie Miejskim, który zdecydował o przydziale mieszkania.

J. Gałęwski — Tczew. Nie możemy zorientować się o co Wam chodzi.

Inż. Wł. Sedliwy — Podkowa Leśna. Prosimy o wiadomość czy sprawa Waszej pracy została załatwiona pozytywnie.

Obserwator „Powsile”. — Trudno byłoby obecnie sprawdzić jak w o wym dniu były dekorowane wystawy Częstochowy.

Niewiadomski Fr. — Wrocław. Nie możemy ponownie zawrzeć ślubu, nawet cywilnego, jeśli nie uzyskacie dowodu śmierci pierwszej żony.

AK. Młisk. Mazowiecki. Postaramy się spełnić Wasze życzenie, mamy jednak wrażenie, że Wasze wiadomości nie są prawdziwe.

Stefan Pokula — Stanisławów. Piszeście w Waszym liście „mnie jest obojętne kto zwinął”. „Dobrze byłoby, abyście jednak sprawdził kto w tej sprawie naprawdę zwinął. Wówczas winnego będzie można pociągnąć do odpowiedzialności.

S. Łoziński — Bartniki. Zwróćcie się do Uniwersytetu Warszawskiego. Krakowskie Przedmieście 21/23.

SPORT

Sportowcy-związkowcy z całej Polski zjadą się na Igrzyska do Warszawy

Rewia gimnastyczna oczaruje publiczność

Za kilka dni Warszawa będzie terenem masowego zjazdu sportowców z całej Polski, którzy po raz pierwszy w dziejach sportu polskiego będą uczestniczyć w tak masowej imprezie, jaką będą tegoroczne Igrzyska sportowe Związków Zawodowych.

Przez boiska, bieżnie, baseny i ringi stolicy przewinie się rekordowa cyfra, bo około 6 tys. czynnych zawodników, którzy w ciągu czterech dni (19 — 22 sierpnia) walczyć będą o prymat w polskim sporcie związkowym.

Komisia Centralna Związków Zawodowych, zrzeszająca około 2,5 miliona ludzi pracy, w ubiegłym roku podjęła szeroko zakrojoną akcję, mającą na celu umożliwienie swoim członkom, a w szczególności młodzieży pracującej, uprawianie ćwiczeń fizycznych i sportu. Powołano do życia przez KCZZ Związkowa Rada Kultury Fizycznej i Wydział Sportowy dokonały ogromnej pracy organizacyjnej, która pozwoliła na objęcie i scalenie wielotysięcznej masy sportowców, członków poszczególnych klubów fabrycznych i zakładów pracy, lub też klubów tzw. niezależnych. Dziś, w nowej strukturze sportu Związki Zawodowe zajmują czołowe miejsce, a w najbliższej przyszłości w tej dziedzinie życia społecznego, odegrają przodującą rolę.

Próba zdolności organizacyjnych

Tegoroczne Igrzyska sportowe ZZ będą pierwszą poważną próbą zdol-

ności organizacyjnych aparatu sportowego KCZZ, a zarazem dadzą okazję szerokim rzeszom członków Związków Zawodowych nauce stwierdzenia poziomu sportowego Igrzysk. Nie trzeba dodawać, jak wielkie znaczenie posiadać będzie dla dalszego rozwoju sportu związkowego powodzenie Igrzysk. Im większe będą sukcesy organizacyjne i wychowowe, tym większa będzie propaganda sportu, związkowego, tym szybciej ugruntuje się w świadomości szerokich mas pracujących celowość uprawiania ćwiczeń fizycznych.

Obozy ćwiczeń

Dotychczas przeprowadzone prace organizacyjne i przygotowania techniczno-sportowe pozwalają w spokojnie oczekiwać pomyślnych wyników. KCZZ udzieliło organizatorom Igrzysk swego pełnego poparcia materialnego i materialnego. Dzięki temu Wydział Sportowy mógł zorganizować 6 obozów wyczynowych, każdy na 300 osób oraz oboz w Złocieniu dla 3.000 gimnastyków. W poszczególnych branżach przeprowadzone już zawody eliminacyjne we wszystkich konkurencjach sportowych, a w szczególności w piłce nożnej, lek-

koatletyce, pięcioboju, piłce ręcznej, pływaniu, kolarstwie i ciężkoatletyce. W dniu 17 bm. rozpoczynają się w Warszawie ćwierćfinałowe spotkania w piłce nożnej.

Już dziś jest pewne, że Igrzyska sportowe KCZZ wywołały odzew w całym kraju, a w dniach 19 do 22 sierpnia w Warszawie gościć będziemy wiele tysięcy zwolenników sportu ze wszystkich ośrodków pracowniczych. Kulminacyjnym punktem widowiskowym Igrzysk będzie wielka rewia popisów gimnastycznych, niedawno tak wspaniale zaprezentowana nam przez gimnastyków radzieckich. Spodziewamy się, że gimnastyk polscy skorzystają z wizyty kolegów radzieckich i pokazy ich będą się cieszyły takim samym sukcesem, jak niezapomniane ćwiczenia sportowców radzieckich. (Ltn)

Rekord światowy w podnoszeniu ciężarów

W podnoszeniu ciężarów ciężkoatleta amerykański w wadze koguciej Joe de Pietro mierzący zaledwie 142 cm wzrostu i z tego tytułu nazywany „karłem amerykańskim” uzyskał w trójboju 307,5 kg, zdobywając pierwsze miejsce i złoty medal.

W wadze piórkowej Egipcjanin Fayad ustanowił nowy rekord światowy i olimpijski osiągając w trójboju 332,5 kg.

Francja w półfinale koszykówki

W turnieju koszykówki na olimpiadzie rozegrano już ćwierćfinały z następującym wynikiem: Francja — Chile 52, Brazylia — CSR 28:23, USA — Urugwaj 63:28, Meksyk — Korea 33:32.

W półfinale spotkają się Meksyk z USA i Francja z Brazylią. W tym stanie rzeczy Francja ma szanse dostania się do finału. Gdyby Francja uległa Brazylii będzie musiała zadowolić się trzecim, lub czwartym miejscem. Faworytem na złoty medal jest drużyna USA.

Zatopek i Reiff

W biegu na 5 km. Zatopek (z lewej) stracił zaciętą walkę z Reiffem (z prawej), zakończoną niestety zwycięstwem Belg.

W kilku zdaniach

Amatorskie mistrzostwo świata w boksie w Danii. — Kongres AIB obradujący w Londynie zdecydował, że pierwsze w historii amatorskiego boks mistrzostwa świata, odbędą się w roku 1950 w Danii.

Odwolanie meczu sparringowego we Wrocławiu. — Zapowiedziany na 23 bm. mecz sparringowy między reprezentacją Polski a reprezentacją Śląską, został odwołany. Reprezen-

tacja Polski wezmą udział w obozie zorganizowanym pod Warszawą.

5 tys. Tarnowian wybiera się do Krakowa. — Na sobotni mecz ligowy Tarnovia — Wista w Krakowie, zapowiedziano przybycie 5 tys. kibiców tarnowskich, którzy mają zamiar dopłynąć swego pupila i zachęcić go do trzeciego zwycięstwa w drugiej rundzie.